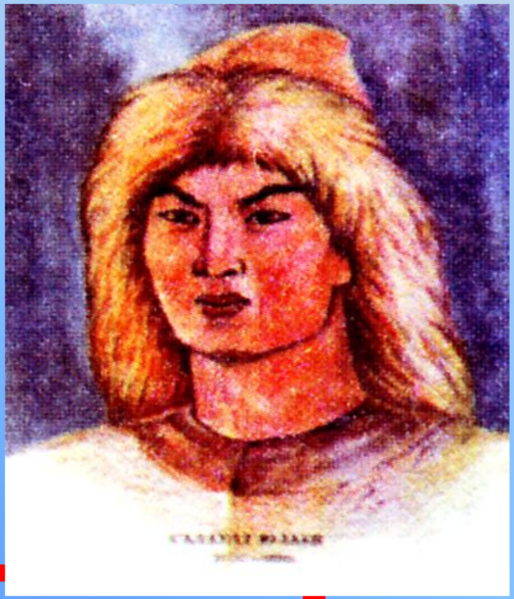

Баш
халҡының милли батыры Салауат Юлаев

Батырҙың тыуған ере

Салауат Юлаев
1754 йылда элекке Өфө провинцияһы Шайтан-Көҙөй волосы (хәҙерге Салауат районы) Тәкәй ауылында тыуған

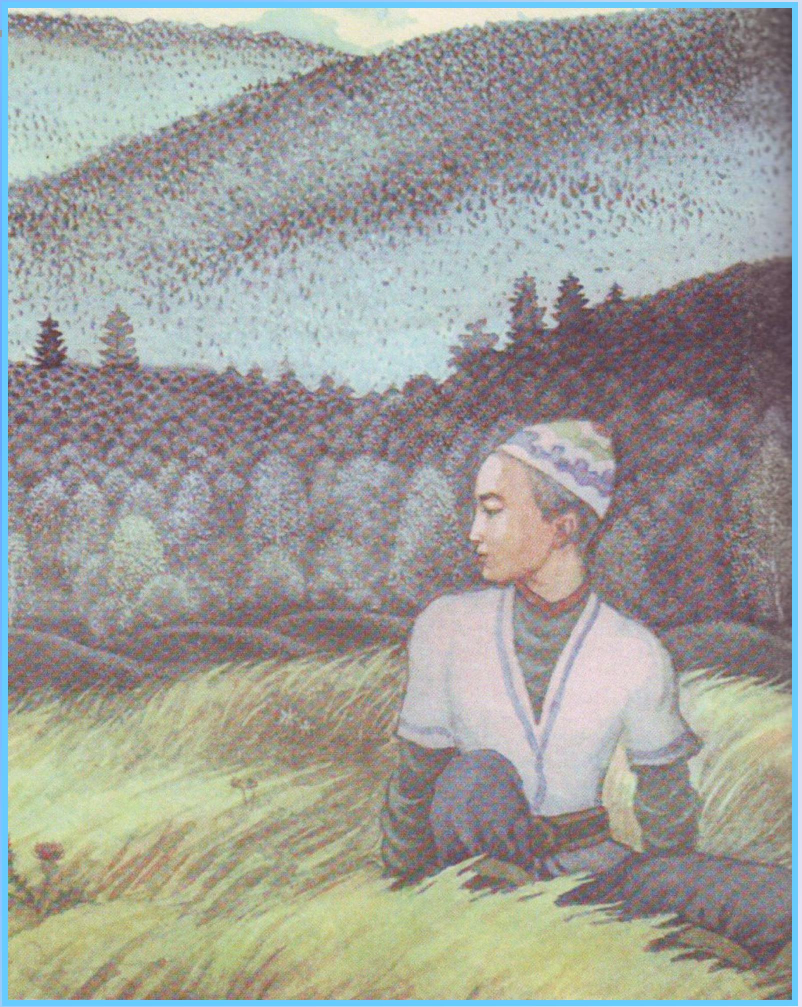

Салауат – «булғадир»

1773 – 1775 йылдарҙағы Крәҫтиәндәр һуғышында Салауат Пугачевтың иң яҡын ярҙамсыһы, уның иң ҡыйыу полководецы – «булғадир»ы булған.

Салауат нисә йәшендә,
Йәшел ҡамсат бүрке башында
Булғадир булған, ай, Салауат
Егерме лә ике йәшендә.

(Халыҡ һүҙҙәре һәм

Салауат – милли батыр

А.С.Арыҫланов «Салауат менән Пугачев» 1983 йыл

Салауат – милли батыр

1773 йылдың көҙөндә Яйыҡ (Урал) йылғаһы буйында Емельян Пугачев етәкселегендәге восстание башла- нып киткәс,рус колонизаторҙарына һәм башҡорт байҙарына ҡарата аяуһыҙ үс һаҡлап килгән башҡорт халҡын Салауат яуға күтәргән.

Салауат – шағир-импровизатор

Салауат йәштән үк гүзәл тәбиғәтте, тыуған ерен нык яратҡан, халыҡ ижады менән ҡыҙыҡһынған.Оҙаҡламай үҙе лә йырҙар, шиғырҙар сығара башлаған,ҡурайҙа ла оҫта уйнаған.

Салауат – шағир-импровизатор

Салауат Юлаевтың 500-ҙән ашыу шиғыр юлдары билдәле.

Шиғырҙарында Тыуған илгә һөйөү, иҙеүселәргә ҡаршы көрәшкә өндәү, ҡатын-ҡыҙға ҡарата оло мөхәббәт тойғо-лары сағыла.

Салауат ҡалаһында батыр һәйкәле

Салауат музейы

Малояҙҙа батырға музей асыу тарихы 1965 йылда башлана.Тәүҙә музей мәктәп бинаһында асыла. 1991 йылда Салауат музейы яңы бинаға күсерелә. Музейҙың авторы-архитектор А.В.Клемент.

Музейҙағы экспонаттар

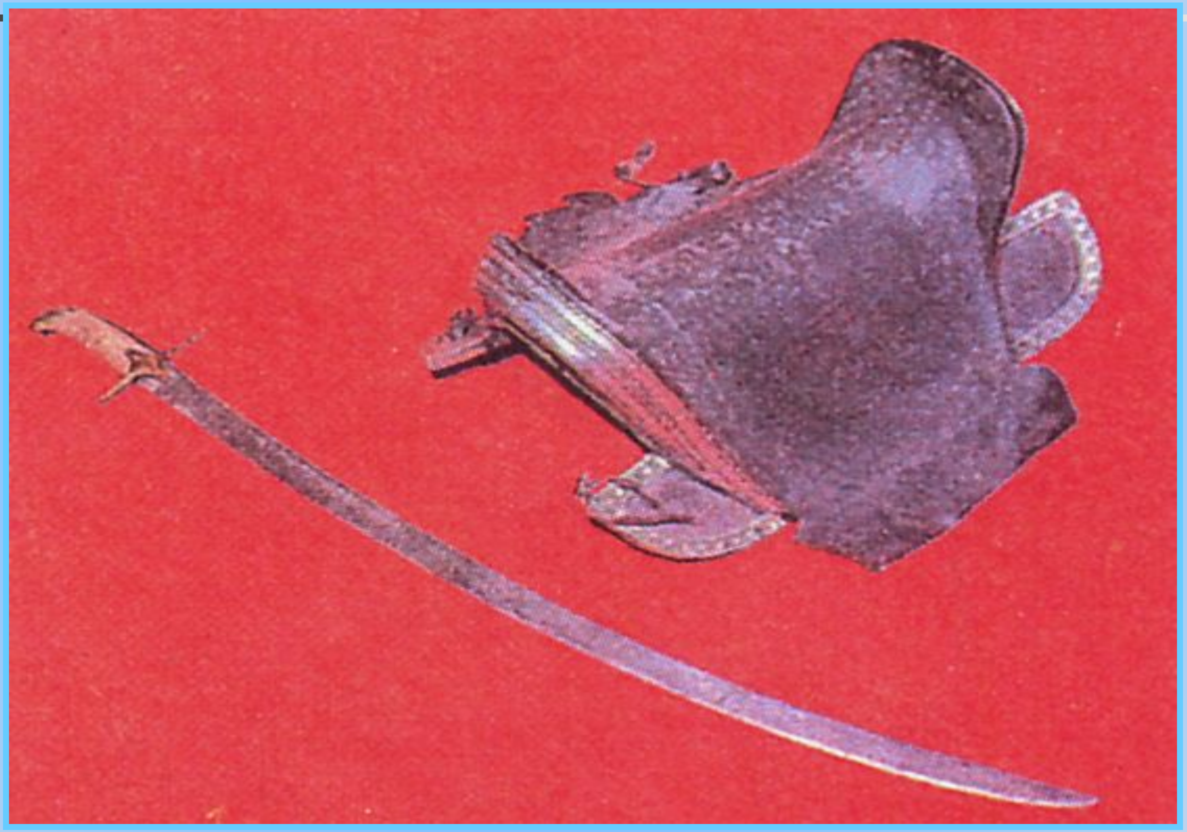

Салауаттың эйәре һәм ҡылысы

Салауат мәмерйәһе

Халыҡта һаҡланған риүәйәт буйынса,был мәмерйәлә Салауат Юлаев эҙәрләүсе батша карателдәренән йәшеренгән.Мәмерйә Йүрүҙән йылғаһындағы ҡаяла урынлашҡан.

Батыр исемен йөрөткән пароход

Үлемһеҙ батыр

Ул ваҡыттағы башҡа восстаниелар кеүек үк, Пугачев етәкселегендәге восстание ла еңелеү менән бөтә.1775 йылда Пугачев язалап үлтерелә; Салауат менән атаһы Юлайҙы, ҡаты язалағандан һуң, Балтик диңгеҙе буйына мәңгелеккә һөргөнгә ебәрәләр.25 йыл каторгала булғандан һуң, Салауат Юлаев 1800 йылдың 26 сентябрендә вафат була.

Батыр эҙҙәре буйлап

Салауаттың
һуңғы
көндәре
үткән
Рогервик
ҡәлғәһе.

Әҙәбиәттә Салауат образы

Һүрәттәрҙә батыр образы

Ф.Исмәғилев, И.Ғаянов «Оран»

Герой образы сәхнәлә

1955 йылда Заһир Исмәғилев ижад иткән «С. Юлаев» операһы сәхнәгә сыға. Салауат ролен артист Мәғәфүр Хисмәтуллин башҡара.

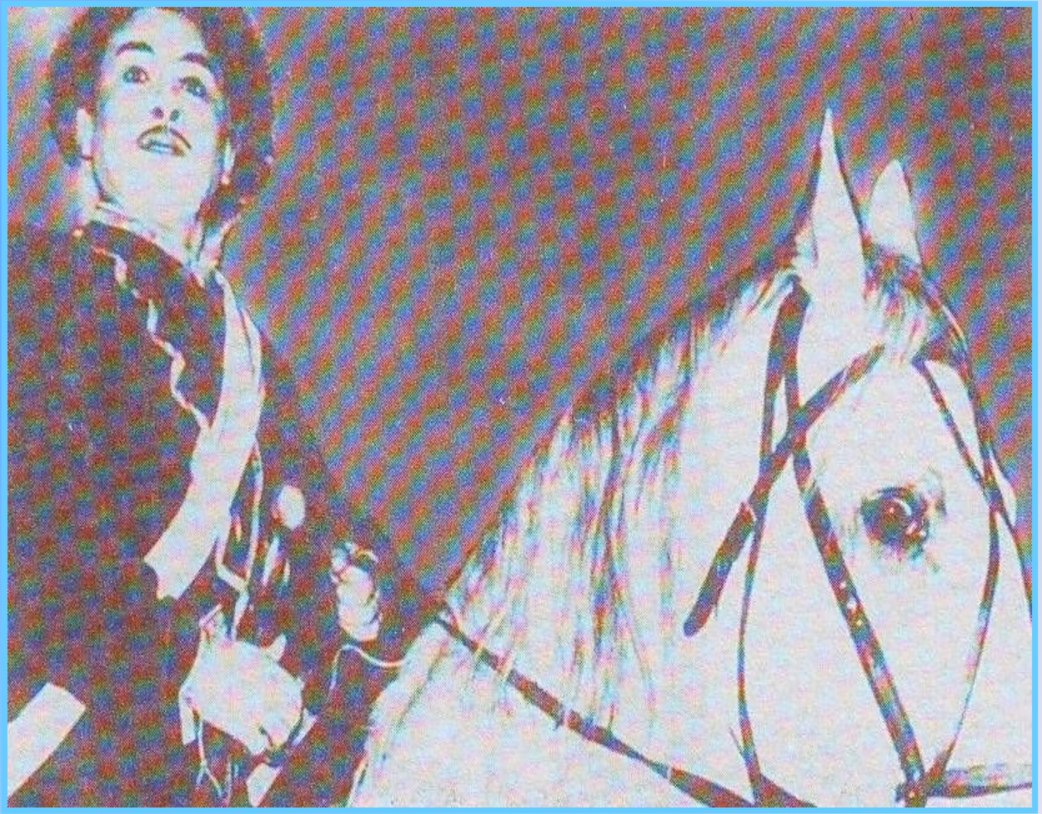

«Салауат Юлаев » кинофильмы

Салауат ролен артист Арыҫлан Мөбәрәков башҡара.Режиссеры – Я.А. Протазанов

Батыр исеме онотолмаç

1993 йылдың 12 октябрен-дә Башҡортостан Республикаһының Дәүләт гербы ҡабул ителде. Гербтың нигеҙендә милли батырыбыҙ Салауат Юлаевтың республика символына әйләнгән һәйкәле сағылыш тапҡан. Гербтың проектын рәссам Фазлетдин Ислахов эшләне.

Батыр исеме онотолмаҫ

1995 йылда Башҡортостан Республикаһы Законы менән Салауат Юлаев ордены билдәләнә.Был награда фән, мәҙәниәт,сәнғәт,әҙәбиәт өлкәһендәге уңыштар,шәхси батырлыҡтар өсөн бирелә. Тәүге наградаға 2000 йылда композитор Заһир Исмәғилев лайыҡ булды.

Юлай улы Салауат

Йылдар түгел, хатта быуаттар ҙа
Юялмаҫлыҡ эҙҙәр бар икән.
Баш ҡайтмаҫлыҡ хәтәр яҡтарҙан да
Урап ҡайтҡан ирҙәр бар икән…
Батырҙарҙың тыуған йылы була,
Вафат булған йылы билгеһеҙ,
Салауаттың да шанлы ғүмер юлы
Халыҡ ғүмере һымаҡ үлемһеҙ!

Рәми Ғарипов

Игтибарыгыз өсен рәхмәт !